

MME IDIŌŌ ERIDI ŌBŌŌ

Nahum 2:3, 4; 2 Nwedi Timothy 3:1-5; 2 Peter 3:3, 4; James 5:7, 8; Matthew 24:3-28

ŌYŌHŌ UKPEP-ŌKPO 362

Eke IkpŌ Owo

IKŌ IBUOT: “Edi fiŌk emi, ete ndiŌk eyo eyedu ke ukperedem ini. Koro mme owo eyedi mme ama idem, ye mme ama inyene; enyuñ ebure idiŌk mbure, eseri iseri, esuñi isuñi, esŌñ ibuoŌ ye ete ye eka, enana esit ekŌm, enana uteñe Abasi, enana ima uduot owo; enyuñ ebiat uñwŌñŌ; ema ebiari, eyak idiŌk itŌñ akan mmŌ ubŌk, etie obom-obom, enyuñ esua se ifŌnde; mmŌ edi mme ada owo nnŌ mme asua, ye mbon idiŌk iwuk, ye mbon ñkohore-idem; mmŌ ema mbre ekan Abasi; enyene enyŌñ-enyŌñ ido uteñe Abasi, edi isañake ñkpŌ ye odudu eke odude ke uteñe Abasi. WŌñŌre kpŌñ mmŌ eke etiede ntem” (2 Nwedi Timothy 3:1-5).

I. Mme IdiŌñŌ Nte Ewetde Ke Nwedi Nahum Ye 2 Nwedi Timothy

1. Emen ndise ñkpŌ-isañ eneñere ewut, Nahum 2:3, 4
2. Ema etiñ ntiñ-nnim ikŌ ebaña edisibe nsehe eto, Nahum 2:3
3. Etim enŌ nnen-nnen ibat ke abaña mme edu-uwem utit eyo emi, 2 Nwedi Timothy 3:1-5, 13; James 5:5

II. Mme IdiŌñŌ Nte Peter Ye James Ekewetde

1. Mbon nsahi eyekpep ikpikpu ñkpŌ ke abaña obot, 2 Peter 3:3, 4; Nwedi Mbon Rome 1:20-22
2. Ntañ-mbok edida itie ke Akpatre Edim ama ebe, James 5:7, 8; Joel 2:23-29; Utom Mme Apostle 2:16-18

III. Mme IdiŌñŌ Nte Matthew Ekewetde

1. Ediwak anditiñ ntiñ-nnim ikŌ nsu eyedaha eda, Matthew 24:3-5, 11, 23-26; 1 Nwedi Timothy 4:1-3; 1 John 2:18
2. NduŌme eyedu ke ofuri ererimbot, Matthew 24:6, 7; Mark 13:7, 8; Luke 21:9, 10
3. Akañ udŌñŌ ye unyek-isŌñ eyedu ke ediwak ebiet, Matthew 24:7, 8
4. EyekŌbŌ mme Jew, Matthew 24:9, 10; John 16:2; Amos 9:9, 10
5. Ediwak eyeduŌñŌ ekpŌñ mbuoŌtidem, Matthew 24:12, 13; 2 Nwedi Thessalonica 2:3
6. EyekwŌrŌ Eti-mbuk enŌ ofuri ekonde, Matthew 24:14; 28:19, 20
7. Etiñ ebaña ini edidi Akwa Ukut, Matthew 24:15-22; Daniel 12:1
8. Eridi ŌbŌñ edisŌp ukem nte emireñ-mireñ, Matthew 24:27, 28, 42-44

SE EKPEPDE EBAÑA

Mme Ukpat-ñkpŌ Emi Enamde Uyom

Ke ñkpŌ nte isua ikie emi ekebede, mme ebemiso ke eti-mbuk emi ema ewat ke ñkpri ukpat-ñkpŌ ke ndiŌi usuñ eka ke edem usŌp-utin United States. Mfin emi mme ikpŌ moto million 50 efeñe ata usŌp-usŌp ke mme ikpŌ efak ke ofuri iso isŌñ.

Mme ñkpŌ-ndik ke usuñ idahemi ekpuhŌre ye eke mbon India ye mmŌ emi mikekutke ntarenŌyin, kpukpuru ekpri ntŌi-ñkanika inañ, ñkpŌ-isañ ke ekpride ke ibat akaha etuaha ini kiet, ke kpukpuru ekpri ntŌi-ñkanika (second) 26 owo ada unan, enyuñ ewot owo kiet ke kpukpuru ntŌi-ñkanika (minute) 14. Nte owo ndomo kiet ekeme ndida ñkere oruk ukpuhŌre emi? Edi ŌkpŌsŌñ ñkpŌ. Edi yak ise, emi edi se anditiñ ntiñ-nnim ikŌ emi ekewetde ke ñkpŌ nte isua 2,700 emi ekebede ete: “Mme chariot enyene ikwa ikañ ... edama ke efak, eyŌrŌ itŌk-itŌk ke aña, ebiet nsarañ ikañ, esŌp nte obuma” (Nahum 2:3, 4). Nso oruk editiñ ikŌ ndian ñkpŌ edi emi “enyene ikwa ikañ” mme ikañ ibuoŌ emi eyamade ebiet ekim ke iso mmŌ efep; “edama ke efak” ye edifri obukpŌñ mmŌ inyeneke nduŌk odudu, sia owo ekebetde ebighi ndibŌ idiŌñŌ; “eyŌrŌ itŌk-itŌk” ye kiet eken, oro esin 8,930,000 edituaha ye kiet eken edu ke isua kiet; “ke aña ke mme ikpŌ usuñ emi ebaharede ke ufañ itiaita emi edañade eduk ke mme ikpŌ obio nnyin; “ebiet nsarañ ikañ” ñko kpeme se mmŌ ke ekim okoneyo se; “esŌp nte obuma” koro ke ewatde itiat kiet ntŌi-ñkanika kiet etie mmŌ nte uwat isŌpke ke ikpŌ usuñ nnyin. Etie nte Nahum ama otim owuk enyin ese mme ñkpŌ isañ nnyin.

Nso edi ntak emi ekeyarade oruk ñkpọ emi enọ anditiñ ntiñ-nnim ikọ? Emi akada ọnọ nso? Akada ọnọ “usen utim-ñkpọ esie.” Enọ mme idiọñọ emi man enam mme owo edu ke mbeñidem ke abañā eridi Ọbọñ. Yak nnyin ikere mme idiọñọ emi inyuñ ida idian ye mme idiọñọ eken ebañāde eridi Esie.

Akwa Ibio Eto

“Mmọ enyeñe mme cypress” (Nahum 2:3). Ke iwatde ika ke akwa usuñ Oregon kiet, nnyin ima ibe ediye akamba ibio eto cypress. Ke ituakde ida ke moto ndibọ ofum emi otode ke ediye nsek akai, nnyin ikut ite ke idi ata ñkpri inyuñ idu ikpọñ ye obot. Nnyin isaña iduk ke akai emi. Uñwana ayama ebe ke mme eto emi; nte emi edi isọñ mbiet mme ñkpọdiọhọ mmọñ? Ediduñore owut ete edi ukpọk obot. Ndik anam nnyin ke iyohode ikut idem nnyin ke esit akai. Enye ekabare edi ñkpọ eriti nte nsuhọ ñkani eto emi ekefukde ikpọ obot. Ema enyeñe mme eto fir emi eti-eti. Emi ekedi usen mbeñidem Esie. Ke akpa ifet ke ntiñ-nnim ikọ Nahum, eketie nte mme eto fir ukpat-ñkpọ enyene ekpri ebuana. Edi ke isuk iwatde ika iso ke usuñ, nnyin ikut nte mme ukpat-ñkpọ ebede ke udim, edọñ mme ikpọ mbio nnyan eto ke esit eda esọp eka ke itie usiak eto. Nnyin ima ikut ebuana emi odude ke ñkpọ isañ ye ufọk-utom usiak eto. Ukpat-ñkpọ umen mbio-eto ye obufa usuñ edida ntañ mbio-eto ewọrọ ewut idem, nte ndiwak ubọk unam-mmọñ emi edude ke esit akai ndinyeñe eto fir ọkpọsọñ.

Ukwañ Ukpep-Ñkpọ Ke Abañā Obot

“Ndien sia mmọ esinde ndinyene Abasi ke ifiọk mmọ, Abasi ada mmọ ayak ọnọ obukpo esit ndinam mme ido eke midotke,” (Ñwed Mbon Rome 1:28). Ke emana emi ekebede, ke mme ufọk ñwed ye ke mme akwa itie ukpep-ñkpọ emi ekpanade nte mkparawa iren ye iban ewọrọ ọyọhọ idaha ke inyene ye ndinyene eti mfri ke uwem, mmọ ekabare eda mmọ etun usuñ ke ndinim ikpikpu ukpep-ñkpọ emi edide ekikere owo; ete ke idighe Abasi edi Andibot kpukpru ñkpọ ke idak utin, ete ke Ñwed Abasi edinen Ñwed inyuñ idotke ndikama, ete ke mme owo edi Abasi, ke mme owo inyeneke mbubehe ndomo kiet ye odudu Abasi, mme eke owo, ñko ke Heaven ye hell iduhe. Ntre ke mmọ etiñ. “Nso idi ntak emi muduọhọ mfin emi uduk ke se ededi ye ke kpukpru ñkpọ emi esit mme obukidem oyomde?”

Ukwañ ukpep-ñkpọ obot emi asuana ọyọhọ ofuri iso isọñ. “Iwuk iduhe ke esit,” nte andiwet ewetde ete, “tọñode ke ini Christ ye ini ekewetde Obufa Ediommi ema enyene odudu ndikpuhore ekikere owo ke abañā ukwañ ukpep-ñkpọ obot, akpan-akpan tọñọ ekewet ukpep-ñkpọ Darwin emi abañāde ñtọñọ uwem, ke isua 1859.” Kpa ye oro iwuk isuk iduhe, imekeme ndidian do, nte ke akananam ukpep-ñkpọ efen idaha utọ idiọk oro idi.

Peter ama ọnọ ke etop esie ete ke ama ekem ke ukperedem usen “Mbon nsahi ... eyesañā ke mme idiọk itọñ mmọ, enyuñ edọhọ ete, Eridi eke Enye ọkọñwọñode ete iyedi enye? koro tọñọ nte mme ete ekede idap, kpukpru ñkpọ etie kpasuk nte eketiede toto ke eritọñọ ererimbot” (2 Peter 3:3, 4). Ediwak mfin emi eda ete ke imenim Abasi ke akpanikọ edi ke ñkañ kiet enyime ukwañ ukpep-ñkpọ obot enyuñ ekañ se Edisana Ñwed Abasi ewetde abañā edibot ñkpọ. Mmọ ekañ Abasi emi okobotde mmọ enyuñ enim Abasi efen ke obot enọ idem mmọ. Nsahi mmọ akabare edi ndien nte ntọt ọnọ mmọ emi enimde ke akpanikọ ete ke edi ukperedem usen.

Idiọk-itọñ Ye Ekọñ

“Mmọ ndisaña ke idiọk itọñ” anam emana emi kpukpru ini odu ke ekọñ. “Ekọñ ye eñwan eto mmọñ edu ke otu mbufo? Nte mmọ itoho ke ñkpọ emi, kpa ke mbre mbufo, emi eñwanade ekọñ ke ndido mbufo? Mbufo ediọk itọñ, ndien inyeneke; mbufo ewot owo, enyuñ esin esit ke ñkpọ owo, ndien ikemeke ndida nnyene: mbufo eñwana eñwan, enyuñ etop ekọñ” (James 4:1,2). “Obio edidem kiet eyenyuñ adaha añwana ye obio edidem efen (Matthew 24:7). Eñwan emi Jesus eketiñde abañā ete eyewut ini eridi Esie, oto idiọk udọñ eke odude ke esit emi ọsuhorede Abasi ke esit esie edi emenerede owo onim.

Esit eke eyakde enọ udọñ esie abiara usọp-usọp, do ñko mfin emi nnyin idu ke utọ ini eke Paul eketiñde abañā nte idiọk eyo ke ukperedem usen. Owo ntañidem obure abañā ifiọk esie ye se ekemedede ndinam; edi, se ñkpọ mbubiam emi enye anamde ke mbubehe ererimbot. Enye ewet ediwak ñwed abañā edu-uwem eyen ọwọñ, edi ikemeke ndiyọ mfina nditọ-ọwọñ. “Enana ima uduot owo” ye edisọñ ibuoat ye ete ye eka.” Ke etiñde ebañā ediwak ufọk ke America, emi kiet ke otu kpukpru ndọ ita ọsuhode ke edisio ndọ, ndien nditọwọñ ekabare esine ke ukpeme esop. Eyak idiọk itọñ akan mmọ ubọk, nditọwọñ emi owo mikemeke nditunọ, edu ke tọsin, ewọñode ebine mkpọsọñ mmin man efehe mmọ, ndien ibighike ekabare mbon obom, mme anam oburobut idiọk-ñkpọ man otodo eka iso ke edu owo. Ini ndiọk-eyo edi emi.

Mme Anditiñ Ntiñ-nnim Ikọ Abiaña

“Esuñi isuñi,” “ebiat uñwoño,” “mme ada owo nnọ mme asua” mme ikọ emi etiñde mi iyarakede ñkari edu uwem ye usuñ edinam mbon ukara Russia ikpọñ, edi utọ mme ñkpọ oro esiyarade ke mme ikpọ itie ke ukara nnyin “Mme onim idem ke mfiok ñkan” eyom usuñ eduk ke otu mbon Abasi, ndien ekut mme okworo-ikọ nte edude uwem efube enyuñ ekpep ete ke owo ikemeke ndidu uwem eke akande idiok-ñkpọ. Mme osọñ ibuot, mbon ñkohore-idem, mmọ oro ekutde idem mmọ ke oyọho idaha ukpep ikọ Abasi eyo emi esesua mmọ oro ekpepde owo ebaña akani eti usuñ edikabare-esit ñkpọñ idiok-ñkpọ, nnyuñ nyere ke Iyip Ufak eke Calvary, enyuñ eda uduot Christ esin ke mbubru: “Enyene enyoñ-enyoñ ido utefe Abasi, edi isañake ñkpọ ye odudu emi odude ke utefe Abasi. Woñore kpọñ mmọ eke etiede ntem” (2 Ñwed Timothy 3:5).

Idighe mme okok udọño emi esañade ke idut nnyin eda Ikọ Abasi enyam urua ikpọñ-ikpọñ ke nnyin inyene, edi ediwak edu emi enimde idem mmọ nte Abasi, enyuñ enyene ediwak owo emi etienede mmọ. Jesus ama ọno item ete, “Koro mme Christ nsu ye mme prophet nsu eyedaha eda, enyuñ ewut ikpọ mme idiọño ye mme utibe-ñkpọ, man, edieke mmọ ekpekemede, eda ndimek ikot Abasi ewaha ekpọñ usuñ” (Matthew 24:24). Enọ nnyin item ete ikuyak ebiaña nnyin okposuk edi oro edinamde mme ikpọ utibe-ñkpọ, edi yak iduñore uwem ye ukpep-ñkpọ mmọ oro edohode ete ikpep ibaña Christ. “Ebup ewuhọ ye ñwed ntiense: ke mmọ minyimeke ndidohọ nte ekemde ye ikọ emi, ke edi mmọ eke midikwe usiere” (Isaiah 8:20).

Akañ, Udọño Ye Unyek-Isọñ

Ñwana ye udọño mmem-idem, ñwana ye akpaikpai-ikpọñ, ñwana ye udọño eke atade obukidem, mfiiori emi mme anyam ibok ke efak nnyin man ebọ okuk efioride, owut nnyin ete ke mme idiok udọño emi edide idiọño akpatre ini osuk ododu ke nsio-nsio ebiet okposuk edi ediwak mbufa ibok edude. Akañ ñko oyọho ererimbot; etop ñkpọ-ntibe emi ibode ito ukara China ewet ete ke ñkpọ nte ibat owo million 76 ke edodu ke biọñ. Unyek-isọñ ñko edi ñkpọ eriti nte ke eridi Qbọñ ekpere. Ibat unyek-isọñ emi ewetde ke oyọho emana 19 toño nte Christ akamana ewak ekan eke mme emana emi ekebede, ndien idaha emi imenyene unyek-isọñ ke oyọho emana 20 emi ikan eke oyọho emana 19.

Nsahi Ye Ufiet

Ediwak ukobọ emi esimde mme Jew, emi ema ekeyohọ ofuri ererimbot, edi idiọño efen emi anyande ubok owut eridi Qbọñ emi mikpanaha nnyin idi okọj ibaña “Kpukpru mme idut eyenyuñ esua mbufo esasari mme Jew enyuñ enim mmọ enọ nsobo: ke ndusuk idut, nte idut nnyin, esio mmọ enim nte ñkpọ esuene ye usua.

Akpatre Idiọño

“Eyenyuñ ekworo Gospel Ubọñ Abasi emi ke ofuri ekondo nte ntiense enọ kpukpru mme idut, **ndien adaña oro ke utit eyedi.**” Etie nte akpatre idiọño mbemiso eridi Esie, edi ndikworo Eti-Mbuk nnọ ofuri idut, ndien ñko nte nnyin ifiokde idiọño emi ama ososu ama. Nte afo emebeñe idem ke abaña eridi Esie?

“Sese otọ iñwañ etie ebet eti mbuñwum isọñ, onyuñ eme anyan ime, tutu enye okut akpa ye ukperedem edim. Mbufo eme anyan ime ntre ñko; esọño mbufo esit, koro eridi Qbọñ ke ekpere” (James 5:7, 8). Ke Palestine akpa edim esidep ke ini etode mkpasip ndien akpatre edim esidep mbemiso osim ini idok, oro edi edinam mkpasip emi etode enyene mfri. Ata Akpa Edim Spirit ekedep ke usen Pentecost, oro ekedi mfri Eti-Mbuk, emi eketode ke kpukpru isọñ, man esin oruñ. Ukperedem Edim ototoño ndidep ke isua 1906 (Se Ukpep-ñkpọ 28). Emi ekedi man otodo mfri akpadat ebeñe ini idok. “Eridi Qbọñ ke ekpere.”

MME MBUME

1. Tiñ nte Nahum eketiñde abañã ñkpò-isòñ.
2. Didie ke edisio ke ndò ke idut nnyin edi idiòñò akpatre ini?
3. Nò uwut-ñkpò mme owo emi edide “mme ama mbre ñkan Abasi.”
4. Ukwañ ukpèp-ñkpò ke abañã edibot ñkpò asaña didie oduk ke mme idiòñò eridi Christ?
5. Ewe edi nte akpatre idiòñò emi edisude mbemiso eridi Qbòñ?
6. “Akpa ye Ukperedem edim” ọwọrọ didie ke ñkañ Spirit?
7. Nò uwut-ñkpò mme ada owo nnọ mme asua ke eyo nnyin. Mme abiat uñwọñò.
8. Siak ndusuk mme ikpò unyek isòñ ke mme isua ifañ emi ebede.
9. Siak ndusuk idiòk udòñò eke ukperedem usen.
10. Nò mme uwut-ñkpò akañ eke eyo emi.
11. Ini ewe ke Qbòñ edidi?
12. Mme idiòñò ewe esuhọ kaña mbemiso utit edi?